

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Golovei Anatoli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

*Golovei Anatoli XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în s.
XXXXX, r-nul XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.01.2017– 14.07.2017;

Instanța de apel: 15.08.2017 – 04.10.2017;
15.03.2018-24.04.2018

Instanța de recurs: 11.12.2017 – 13.02.2018.
05.07.2018-21.11.2018

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 iulie 2017, examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, Golovei Anatoli a fost condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Vasilenko Liudmila a prejudiciului material de 4 465,15 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Moghiliov Vladimir, în interesele minorului Moghiliov David a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că 29 august 2016, la ora 13⁴⁵, Golovei Anatoli conducea automobilul „XXXXXX”, cu n/î XXXX, maxi-taxi pe ruta 180, în mun. Chișinău, unde la intersecția str. M. Eminescu cu str. M. Kogălniceanu, inculpatul, ignorând cerințele pct.pct. 20 și 45 pct.1) din Regulamentului Circulației Rutiere

și anume: „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, nu a manifestat dexteritate în conducere, nu a ținut cont de faptul că deplasarea pe acel tronson de drum era dirijată de semafoare, nu a observat că pentru direcția sa de deplasare era inclusă culoarea roșie a semaforului, care-i interzicea deplasarea de mai departe, a continuat deplasarea și a intersectat str. M. Kogălniceanu, și din imprudență a produs impactul cu partea frontală a unității de transport pe care o conducea, cu o altă unitate de transport de model „Mitsubishi Space Wagon Universal”, cu n/î JEC 062, în partea laterală dreaptă, condusă de către Moghiliov Vladimir, care se deplasa pe str. M. Kogălniceanu spre str. Ismail la culoarea verde a semaforului.

Urmare a impactului, pasagerilor din automobilul „Mitsubishi Space Wagon Universal”, cu n/î JEC 062, Vasilenco Ludmila, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr.2906/D din 05.10.2016 vătămări corporale medii, iar la Moghileov David s-a stabilit, diagnosticul primar - excoriațiile cutanate frontale, iar conform raportului de constatare medico-legală nr.4433 din 03.09.2016, nu au fost constatate careva leziuni corporale vizibile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea civilă Moghiliov Vladimir, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea încasării prejudiciului material cauzat în sumă de 29 000 lei, argumentând că dânsul nu a fost înștiințat despre judecarea cauzei penale, astfel că cauza a fost examinată în lipsa sa, fiind privat de dreptul de a înainta acțiune civilă în cadrul procesului penal, în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală.

3.1 Apel a declarat și avocatul Moraru Svetlana în numele părții vătămate Vasilenco Liudmila, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri cu admiterea integrală a acțiunii, indicând că deși instanța de fond a indicat în sentință că admite integral acțiunea civilă, acesta a trecut cu vederea și nu s-a pronunțat asupra sumei solicitate de partea vătămată în calitate de pagubă morală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2017, apelul declarat de partea civilă Moghiliov Vladimir a fost respins ca nefondat.

S-a admis apelul declarat de avocatul Moraru Svetlana în numele părții vătămate Vasilenco Liudmila, sentința a fost casată parțial în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate Vasilenco Liudmila prejudiciul material de 4 465,15 lei și moral de 4 000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

În argumentarea soluției adoptate s-a menționat că partea vătămată L. Vasilenco, a înaintat către inculpat o acțiune civilă prin care a solicitat încasarea a 4 465,15 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de tratament și a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cu respectarea prevederilor art.219 Cod de procedură penală,.

Instanța de fond a admis integral acțiunea civilă, dar a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate doar suma de 4 465,15 lei cu titlu de prejudiciu material și nu s-a expus în genere asupra sumei de 5 000 lei, pretinsă drept prejudiciu moral.

Astfel, Colegiul penal, având în vedere circumstanțele cauzei, acele daune materiale și morale care au fost cauzate părții vătămate L. Vasilenco prin acțiunile inculpatului,

ținând cont de gradul de vinovăție al ultimului, de starea sănătății părții vătămate, pentru repararea daunei materiale și morale cauzate părții civile L. Vasilenco, a conchis că este echitabilă și suficientă, pentru a aduce satisfacție în recuperarea prejudiciului material, suma de 4 465,15 lei și cea de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Totodată, instanța de apel a reținut că Moghiliov Vladimir, prin ordonanța din 21.11.2016, a fost recunoscut în calitate de parte civilă, însă, acesta careva acțiune civilă în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală, nu a înaintat.

Colegiul a conchis că nu poate fi reținut argumentul apelantului Moghiliov Vladimir că nu ar fi fost citat, or, acesta a cunoscut despre existența cauzei penale, în care a fost recunoscut ca parte civilă la etapa de urmărire penală, iar instanța de fond i-a admis acțiunea civilă, lăsând ca asupra cuantumului prejudiciului invocat să se expună instanța civilă.

5. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești, cu recurs le-a contestat avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile civile înaintate de L. Vasilenco și V. Moghiliov să fie respinse.

6. Recurs ordinar a declarat și avocatul Moraru Svetlana în numele părții civile Moghilev Vladimir, care a solicitat casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată de Moghiliov Vladimir privind încasarea prejudiciului material în mărime de 29 000 lei.

Recurenta a invocat, că instanța de apel eronat a conchis că urmează a fi menținută sentința prin care a fost admisă în principiu o acțiune civilă inexistentă - înaintată de V. Moghiliov în interesele minorului D. Moghiliov, or, acesta nu este reprezentantul legal al nepotului său, deoarece copilul are părinți, care nu au avut careva pretenții față de inculpat.

Instanța de apel s-a contrazis, indicând că motivele invocate în apel nu afectează soluția sentinței, deoarece acțiunea civilă nu a fost respinsă ci doar admisă în principiu, punând în sarcina instanței civile și a lui V. Moghiliov prezentarea probelor ce justifică cerința ultimului, iar în situația probării prejudiciului, instanța civilă va satisface pretențiile acestuia. Or, în sentința instanței de fond, nu este indicat nimic din ceea ce ar indica la admiterea acțiunii civile înaintate de V. Moghiliov, fiind menționat doar că: „se admite în principiu acțiunea civilă înaintată de V. Moghiliov în interesele minorului D. Moghiliov”.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 februarie 2018 recursurile ordinare declarate de avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului și de avocatul Moraru Svetlana în numele părții civile Moghiliov Vladimir au fost admise, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel a constatat corect în descriptiv că **Vasilenco** Liudmila a suportat vătămări corporale, însă în dispozitiv a dispus divergent admiterea acțiunii civile înaintate de partea vătămată **Vasilenco** Liudmila, or, potrivit ordonanței de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 21.11.2016 și ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilă din aceeași dată, în calitate de parte vătămată și parte civilă a fost recunoscută **Vasilenco** Liudmila.

Colegiul a constatat că, instanța de fond nu a soluționat în genere acțiunea civilă a părții vătămate Vasilenco Liudmila în partea privind încasarea prejudiciului moral în suma solicitată de 5 000 lei și la fel, greșit a indicat în descriptiv că: „acțiunea civilă înaintată de **Moghiliov Vladimir în interesele minorului Moghiliov David, în care solicită încasarea prejudiciului material în mărime de 29 000 lei, este oportun să fie admisă în principiu**”, apoi, greșit a dispus admiterea în principiu **a acțiuni civile înaintată de Moghiliov Vladimir**

în interesele minorului Moghiliov David - acțiune civilă inexistentă, deoarece, potrivit materialelor cauzei penale, o astfel de acțiune civilă nu a fost înaintată în genere.

În concluzie Colegiul a relevat, că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în latura civilă în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018 apelurile declarate de avocatul Moraru Svetlana în numele părții vătămate Vasilcenco Liudmila și a părții civile Moghiliov Vladimir au fost admise, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

- acțiunea civilă a părții vătămate Vasilcenco Liudmila a fost admisă. S-a dispus încasarea de la inculpatul Golovei Anatoli în beneficiul lui Vasilcenco Liudmila cu titlu de daună materială, 4 465,15 lei și cu titlu de daună morală, 5 000 lei.

- acțiunea civilă înaintată de partea civilă Moghiliov Vladimir, cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

În rest, sentința a fost menținută.

9. În argumentarea soluției adoptate instanța a reținut că în speță s-a constatat că în urma accidentului rutier partea vătămată Vasilcenco Ludmila a suportat atât dureri fizice, cât și suferințe morale. Astfel, în urma acțiunilor inculpatului la Vasilcenco Liudmila s-au constatat excoriații la nivelul gambei stângi, echimoză la nivelul membrului inferior stâng, fractura coastei VI pe stânga, aceasta s-a aflat la tratament fiindu-i cauzate suferințe morale.

În continuare ținând cont de prevederile art.387 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, Colegiul a conchis că, de către partea civilă Moghiliov Vladimir nu au fost prezentate probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material cauzat, astfel că acțiunea civilă privind încasarea sumei de 29 000 lei a fost admisă în principiu, fiind lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

10. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile civile înaintate de partea vătămată Vasilcenco Ludmila și partea civilă Moghiliov Vladimir să fie respinse, invocând următoarele motive:

- apelul declarat de partea vătămată Vasilcenco Liudmila a fost greșit admis;
- instanța de apel greșit a admis în principiu acțiunea civilă a părții civile Moghiliov Vladimir, deoarece acesta, contrar prevederilor art.221 Cod de procedură penală, nu a înaintat la faza judecării cauzei o atare acțiune;

- în cazul neprezentării părții civile la faza de judecată, dacă aceasta a fost constituită ca parte civilă în cadrul urmăririi penale, instanța urmează a lăsa fără soluționare acțiunea civilă, iar partea civilă își menține dreptul de a intenta acțiunea civilă în ordinea procedurii civile, în conformitate cu prevederile art.323 alin.(3) Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, considerându-l inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că decizia instanței de apel a fost pronunțată în conformitate cu prevederile art.219, 225, 385 alin.(1) și 336 alin.(2) Cod de procedură penală.

11.1 Referință asupra recursului declarat a depus și avocatul Moraru Svetlana în

numele părții civile Moghiliov Vladimir, care a menționat că decizia contestată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute la art.430 Cod de procedură penală.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Din conținutul cererii de recurs se constată că, titularul acesteia, făcând trimitere la erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile civile înaintate de partea vătămată L. Vasilenco și solicitările părții civile să fie respinse.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele aduse de recurent, Colegiul penal constată că cele invocate de apărare nu și-au găsit confirmarea, iar instanța de apel judecând apelurile declarate și soluționând cauza în latura civilă, a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414 – 419, 436 alin.(2) Cod de procedură penală, precum și a ținut cont de indicațiile date de instanța de recurs prin decizia din 13.02.2018, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în pct.9 al prezentei decizii. Totodată Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor declarate de către partea vătămată L. Vasilenco și de către partea civilă Vl. Moghiliov, astfel instanța și-a argumentat clar și riguros concluzia la acest capitol, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Argumentele apărării prin care se indică că instanța de apel greșit a admis în principiu acțiunea civilă a părții civile Vl. Moghiliov, Colegiul le respinge, or odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată în conformitate cu art.387 alin.(1) din Codul de procedură penală, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Astfel odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă, precum și să se pronunțe, la adoptarea sentinței, dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă. Prin urmare, instanța de apel ținând cont de prevederile sus menționate precum și de faptul că în cadrul urmăririi penale Vl. Moghiliov a fost recunoscut în calitate de parte civilă acesta invocând că i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 29 000 lei, corect a admis în principiu cerințele părții civile și just a dispus ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

La acest capitol Colegiul penal mai reține și jurisprudența CEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că *“atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.”*

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal constată că instanța de apel a

fost în drept și, de fapt, întemeiat a dispus admiterea acțiunii civile înaintate de partea vătămată L. Vasilenco, precum și just a admis în principiu a acțiunea civilă a părții civile Vl. Moghiliov, motivând detaliat și clar soluția adoptată.

În consecință, instanța de recurs conchide că temeiul semnalat de către avocatul L. Bîrcă la în numele inculpatului prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin. (8), 436 alin. (2) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul L.Bîrcă în numele inculpatului A. Golovei, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Golovei Anatoli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Golovei Anatoli*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac